

Toetsing realisatie voorwaarden
nieuwe opleiding
wo-master IT Audit, Compliance & Advisory
Vrije Universiteit Amsterdam

22 februari 2017

Inhoud

1	Beschrijving van de opleiding	3
1.1	Algemeen	3
2	Beoordeling realisatie voorwaarden	4
2.1	Voorwaarde 1	4
2.2	Voorwaarde 2	5
2.3	Voorwaarde 3	6
2.4	Voorwaarde 4	7
2.5	Algemene conclusie	8
	Bijlage 1: Samenstelling panel	9

1 Beschrijving van de opleiding

1.1 Algemeen

Instelling:	Vrije Universiteit Amsterdam
Opleiding:	wo-master IT Audit, Compliance & Advisory (postinitieel)
Variant:	deeltijd
Graad:	Master of Science
Afstudeerrichtingen:	geen
Locatie:	Amsterdam
Studieomvang (EC):	66
CROHO-onderdeel:	Economie

2 Beoordeling realisatie voorwaarden

In haar besluit van 30 juni 2016 over bovengenoemde aanvraag Toets nieuwe opleiding kwam de NVAO tot een positief besluit onder voorwaarden. Er werden vier voorwaarden gesteld, waaraan binnen een periode van een jaar diende te zijn voldaan. De betrokken instelling heeft daartoe bij brief van 19 december 2016 een aanvullend dossier ingediend bij de NVAO.

De aanvraag ging vergezeld van de voortgangsrapportage van 14 december 2016 en het toetsplan 2016/2017, dat is gedateerd op 13 december 2016. In deze voortgangsrapportage wordt uiteengezet hoe de door de NVAO aangehaalde verbeterpunten werden aangepakt, hetgeen heeft geleid tot de ontwikkeling van een toetsplan voor de opleiding, toetsmatrijzen voor de modules, een beoordelingsformulier voor de scripties en eindexamens, en antwoordmodellen voor de toetsen, aldus de opleiding.

Op verzoek van de NVAO heeft het panel beoordeeld of de instelling daarmee aan de voorwaarden uit het accreditatiebesluit heeft voldaan. Het paneladvies kwam tot stand via een schriftelijke procedure en werd aangeboden aan de NVAO op 22 februari 2017.

2.1 Voorwaarde 1

Formulering van de voorwaarde (zie besluit).

De opleiding dient voor alle programmaonderdelen concrete en toetsbare leerdoelen te formuleren (standaard 3).

Bevindingen

De VU heeft gekozen voor een gefaseerde aanpak, waarbij de moduledoelen telkens in de periode voorafgaand aan de module worden opgesteld door de betreffende docenten en de verantwoordelijke hoogleraar. In bijlage 2 bij de aanvullende documentatie zijn de moduleleerdoelen en toetscriteria van de modules 2.1 en 3.1 tot en met 3.5 opgenomen en in bijlage 4 het antwoordmodel voor tentamen 3.1. Deze documenten zijn afgestemd met de Examencommissie, de Toetscommissie, de Afdeling Kwaliteitszorg en het Onderwijsbureau.

Overwegingen

Voor een flink aantal modules heeft de opleiding leerdoelen geformuleerd en zijn toetsmatrijzen geïntroduceerd die gekoppeld zijn aan de leerdoelen van de opleiding met behulp van de Dublin-descriptoren. Uit het voortgangsrapport blijkt, dat de moduledoelen nog niet zijn geformuleerd voor de modules 1.1, 1.2, 2.3, 2.4, 2.5 en 2.6. De voorwaarde luidde echter dat de opleiding moduleleerdoelen en toetscriteria voor alle modules formuleert, die in toetsmatrijzen en antwoordmodellen worden opgenomen. Feitelijk is hierdoor niet aan voorwaarde 1 voldaan, want er zijn nog geen leerdoelen voor alle modules.

Het panel waardeert het wel dat de moduledoelen telkens in de periode voorafgaand aan de module worden opgesteld door de betreffende docenten en de verantwoordelijke hoogleraar. Bovendien getuigt de afstemming met onder andere de Examencommissie van een grondige, kwaliteitsgerichte aanpak.

De wijzigingen die de opleiding inmiddels heeft gedaan acht het panel voldoende. De inhoudelijke uitwerking van de leerdoelen vindt het panel voldoende. Het panel vindt wel dat de formulering en toetsbaarheid van de leerdoelen nog enigszins verbeterd kunnen worden.

Door de gestructureerde aanpak en de inmiddels behaalde resultaten is de opleiding al met al duidelijk op de goede weg en heeft het panel er vertrouwen in dat ook de modules binnen afzienbare tijd worden uitgewerkt en geoptimaliseerd. Dat de opleiding nog niet voor alle modules leerdoelen heeft geformuleerd rekent het panel de opleiding dan ook niet zwaar aan, het proces om te komen tot uitgewerkte leerdoelen is erg complex en vergt vaak meer tijd dan nu beschikbaar was.

Conclusie: aan voorwaarde 1 is voldaan

2.2 Voorwaarde 2

Formulering van de voorwaarde (zie besluit).

Voor ieder tentamen dient per leerdoel aangegeven te worden op welke wijze en met welke diepgang (bijvoorbeeld in de vorm van toetsmatrijzen) het leerdoel getoetst wordt. De vragen in de tentamens dienen daarop aan te sluiten (standaard 3).

Bevindingen

Uit de aanvullende documentatie blijkt dat de opleiding bezig is voor alle modules toetsmatrijzen op te stellen. In de toetsmatrijzen wordt aangegeven welke toetsvormen worden gebruikt. Ook worden de moduleleerdoelen en de toetscriteria beschreven. De percentages zijn bepaald aan de hand van het puntenaantal van de toetsvragen, de koppeling met de toetscriteria en de moduleleerdoelen, en het gewicht van de betreffende toets. In totaal moeten dertien toetsmatrijzen worden gerealiseerd, waarvan er inmiddels zes zijn afgerond, namelijk voor de modules 2.1 en 3.1 tot en met 3.5. Deze zes toetsmatrijzen zijn opgenomen in de bijlagen van de documentatie.

Overwegingen

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding de toetsmatrijzen voor de helft van de modules heeft geformuleerd. Hoewel dus nog niet alle voor alle modules een toetsmatrijs is ontwikkeld, is het panel zeker van mening dat de aanpak van de opleiding consciëntieus is geweest. In de toetsmatrijzen geeft de opleiding voor ieder tentamen aan hoe de leerdoelen getoetst worden. De keuze voor de toetsvormen acht het panel adequaat. Zo waardeert het panel dat de opleiding openboektoetsen heeft ontwikkeld om inzicht van studenten te toetsen. De opleiding kan echter nog meer gevarieerde toetsvormen ontwikkelen. Het panel adviseert de opleiding erop toe te zien dat bij een openboektentamen geen feitelijke kennis wordt getoetst.

Tot slot heeft het panel de indruk dat de toetsmatrijzen zijn ontwikkeld aan de hand van de al bestaande toetsen en niet andersom, terwijl toetsmatrijzen met name zijn bedoeld als hulpmiddel om tot goede toetsen te komen. Het panel adviseert dan ook bij het ontwikkelen van nieuwe toetsen in de toekomst de toetsmatrijzen als zodanig te gebruiken.

Conclusie: aan voorwaarde 2 is voldaan

2.3 Voorwaarde 3

Formulering van de voorwaarde (zie besluit).

Het toetsingsproces dient zowel voor de scriptie als voor de tussentijdse toetsen inzichtelijker en beter gedocumenteerd te worden (standaard 3 en 5).

Bevindingen

Voor alle tentamens en alle individueel uit te werken casussen heeft de instelling antwoordmodellen opgesteld, waarvan er inmiddels drie zijn afgestemd met de Examencommissie en zes afgestemd met de toetscommissie. In de antwoordmodellen staan de toetscriteria behorende bij de moduleleerdoelen die in het tentamen worden getoetst met de betreffende tentamenvragen. Aan iedere tentamenvraag is een puntenaantal toegekend, zodat kan worden bepaald welk gewicht een vraag binnen het tentamen heeft en daarmee in de toetsmatrijs van de module. Naast afstemming met bovengenoemden zijn de antwoordmodellen van de eerste tentamens eind september 2016 voorgelegd aan de tentamencorrectoren voor feedback en medio oktober 2016 tijdens een sessie met hen besproken. Het doel van deze sessie was ervoor te zorgen dat de correctoren de antwoordmodellen op gelijke wijze zouden gaan hanteren, hun vragen te beantwoorden en een laatste feedback op de antwoordmodellen te ontvangen.

Ook wordt de uitvoering van de scriptiewijzer strikter geformaliseerd. In overleg met de Examencommissie, de Afdeling Kwaliteitszorg en het Onderwijsbureau is namelijk een nieuw beoordelingsformulier ontwikkeld, met rubrics. Dit formulier beschrijft elf deelaspecten, die ieder moeten worden voorzien van een cijfer aan de hand van gespecificeerde criteria. Er zijn richtlijnen opgenomen aan de hand waarvan de scriptiebegeleider en ieder van de twee examinatoren tot een voorstel voor een eindcijfer komen. De meest recente versie van het beoordelingsformulier is opgenomen in de bijlage van de aanvullende documentatie.

Tijdens het eindexamen wordt door de student onder andere de scriptie toegelicht en tijdens een mondeling examen verdedigd. De beoordeling van de scriptie en het mondeling examen wordt uitgevoerd door drie correctoren, de scriptiebegeleider die de semi-definitieve versie van een scriptie beoordeelt en twee examinatoren die onafhankelijk van elkaar de scriptie beoordelen. Alle drie beoordelaars leggen hun beoordeling en motivatie vast op het beoordelingsformulier.

Om de vergelijkbaarheid te vergroten, heeft de VU ook ingevoerd dat een coördinerend docent aanwezig is bij alle colleges, ook van gastdocenten, die met name het proces van de groepspresentaties aanstuurt. Deze docent registreert de aanwezigheid van de studenten, bewaakt dat de studenten elkaar afwisselen bij het presenteren, noteert de sterke en zwakke punten van een presentatie en stelt samen met de hoogleraar of gastdocent de cijfers vast. Na ieder college worden de resultaten inclusief de onderbouwing op de digitale leeromgeving gezet, samen met de volledige groepspresentaties. Door deze maatregel is de aanwezigheid van studenten in het collegejaar 2016/2017 verbeterd en zijn studenten tevreden over de tussenbeoordelingen, aldus de instelling.

Overwegingen

De opleiding heeft naar het oordeel van het panel het toetsingsproces beter gedocumenteerd dan voorheen. Ook is het inzichtelijker geworden. De beoordelingsformulieren maken voldoende onderscheid in verschillende deelaspecten,

beschrijven de criteria en bieden ruimte voor feedback. Het panel noemt de beoordelingsformulieren dan ook bijzonder uitgebreid. Ervan uitgaande dat studenten het formulier ook vooraf te zien krijgen, is het beoordelingsproces op deze wijze bijzonder transparant en helder. Tevens is het beoordelingsproces van afstuderen (waaronder die van de scriptie en het mondeling examen) uitgebreid beschreven en geformaliseerd, waardoor het voor studenten en beoordelaars helder is wat er van hen verwacht wordt. Wel is het panel van mening dat de hantering van de normering van de beoordelingen nog nadere invulling vraagt. Zo is het niet duidelijk waarom studenten enkel tussen een 4 en 8 kunnen scoren.

Al met al is het toetsingsproces, door de combinatie van het toetsplan, de toetsmatrijzen (zie voorwaarde 2) en het uitgebreide beoordelingsformulier voor de scriptie en de tussentijdse toetsen inzichtelijk en goed gedocumenteerd. Op deze wijze heeft de opleiding aangetoond dat de beoogde eindkwalificaties kunnen worden gerealiseerd.

Conclusie: aan voorwaarde 3 is voldaan

2.4 Voorwaarde 4

Formulering van de voorwaarde (zie besluit).

De relatie tussen de eindkwalificaties en de toetsing in de vorm van een scriptie, tentamens en andere tussentijdse toetsen dient duidelijker en traceerbaar te zijn (standaard 5).

Bevindingen

In het Toetsplan dat de opleiding heeft aangeleverd, is de relatie gelegd tussen de opleidingseindtermen en de modules waarin deze worden gerealiseerd. Dit gebeurt door middel van de combinatie van verschillende documenten. Zo geeft de opleiding in de curriculummap per module aan welke opleidingseindtermen in de module worden aangeboden. In de antwoordmodellen van de toetsen worden de tentamenvragen gerelateerd aan de toetscriteria. Ook het beoordelingsformulier is beschreven aan de hand van rubrics.

Overwegingen

Voor deze voorwaarde is allereerst de aanwezigheid van concrete leerdoelen van belang, omdat zij de relatie vormen tussen de eindkwalificaties en de toetsing. Door de verbetering van de aanwezigheid van leerdoelen (zie voorwaarde 1) is de relatie tussen de eindkwalificaties en de toetsing inzichtelijker geworden. Wel is het panel van mening dat de relatie tussen de eindkwalificaties en de toetsing in de vorm van een scriptie nog te verbeteren is. De scriptie heeft namelijk als doel een eigen bijdrage te leveren aan het vakgebied IT-auditing en dit is nog niet direct zichtbaar in de toetsing.

Het panel is wel van oordeel dat door de combinatie van de toetsmatrijzen, de curriculummap en het toetsplan de relatie tussen de eindkwalificaties en de toetsing voldoende traceerbaar is. Dit geldt voor zowel de scriptie, de tentamens als voor de overige tussentijdse toetsen.

Conclusie: aan voorwaarde 4 is voldaan

2.5 Algemene conclusie

Het panel spreekt allereerst zijn waardering uit voor de inspanningen van de VU: de opleiding heeft serieus werk gemaakt van het advies van het panel, getuige de vele nieuwe documenten, de betrokkenheid van onder meer de Examencommissie, Afdeling Onderwijsbeleid, het Onderwijsbureau en de Toetscommissie en het proces van het opstellen en evalueren zoals beschreven in het toetsplan. Daarbij vindt het panel het zeer positief dat niet alleen is aangegeven hoe aan de aanvullende voorwaarden wordt voldaan, maar ook welke eigen evaluaties tussentijds hebben plaatsgevonden, wat de bevindingen hiervan waren en wat de (te nemen) acties zijn.

Het panel heeft de documenten die de opzet van de toetsing beschrijven bestudeerd en heeft zich ook hoofdzakelijk op die opzet gericht. Strikt genomen is niet volledig aan alle gestelde voorwaarden voldaan, omdat nog niet voor alle modules leerdoelen en toetsmatrijzen zijn opgesteld. De uitgewerkte modules noemt het panel wel voldoende, maar ziet ook dat nog een verbeter slag nodig is om de toetsbaarheid van de leerdoelen te vergroten. Het panel is tevens van mening dat de opleiding meer aandacht moet hebben voor het vervaardigen van correcte toetsmatrijzen als hulpmiddel bij het opstellen van goede tentamens (en niet andersom).

Door de gestructureerde aanpak die de opleiding laat zien, heeft het panel er vertrouwen in dat de opleiding op de goede weg zit dit omvangrijke en complexe verbeterproces tot een goed einde te brengen. De opleiding evalueert de resultaten adequaat en maakt deze goed zichtbaar. De inhoudelijke verbeteringen die zijn doorgevoerd noemt het panel voldoende. Het panel beveelt de Vrije Universiteit dan ook aan op de ingeslagen weg door te gaan, maar adviseert wel het toetsingsproces te optimaleren en de kwaliteit van de beschrijving van de leerdoelen nog verder te vergroten.

Op grond van het bovenstaande concludeert het panel dat aan de voorwaarden, verbonden aan het positieve besluit onder voorwaarden voor de Toets nieuwe opleiding van de wo-master IT Audit, Compliance & Advisory van de Vrije Universiteit Amsterdam, is voldaan. Het adviseert de NVAO daarom een onvoorwaardelijk positief besluit te nemen over de aanvraag TNO wo-master IT Audit, Compliance & Advisory van de Vrije Universiteit Amsterdam.

prof.dr. W.F. (Fred) de Koning
(voorzitter)

drs. A.N. (Astrid) Koster
(secretaris)

Bijlage 1: Samenstelling panel

Voorzitter:

- prof.dr. W.F. (Fred) de Koning, emeritus-hoogleraar Accounting Information Systems (AIS), van Nyenrode Business Universiteit;

Leden:

- prof.dr. S. (Steven) De Haes, Professor Information Systems Management aan de Universiteit Antwerpen;
- prof.dr. J.A. (Jim) Emanuels, hoogleraar Bestuurlijke Informatieverzorging aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- mw. N. (Nienke) Bach Kolling BSc, student Onderwijskunde Universiteit Twente (student-lid)

Prof.dr. W.F. de Koning

De heer De Koning is emeritus hoogleraar Accounting Information Systems aan de Business Universiteit Nyenrode en daarnaast directeur van adviesbureau AIS Research B.V. Na in 1973 het doctoraalprogramma bedrijfseconomie aan de toenmalige Nederlandse Economische Hogeschool en in 1979 de post-doctorale opleiding accountancy aan de Erasmus Universiteit te hebben afgerond, is hij onder meer als Consultant / EDP-auditor bij Paardekooper & Hoffman / Mazars werkzaam geweest, waar hij in 1984 partner werd. In 1997 promoveerde hij aan de Erasmus Universiteit op een proefschrift over de kwaliteit van managementinformatie. Hij trad op tijdens verschillende IFIP-seminars (TC-11) en publiceerde o.m. in het blad Computers & Security.

Prof.dr. S. De Haes

De heer De Haes is hoogleraar Information Systems Management aan Antwerp Management School en aan Universiteit Antwerpen - Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen. Hij is actief betrokken in lesgeven en toegepast onderzoek in de domeinen van Digital Strategies, IT Governance & Management, IT Strategy & Alignment, IT Value & Performance Management, IT Assurance & Audit en Information Risk & Security. Tevens is hij Academic Director voor de Executive Master in IT Governance & Assurance, de Executive Master in Enterprise IT Architecture, de Executive Master in IT Management en de voltijdse Master in Management voor pas afgestudeerden. Hij is alumnus van het International Teacher's Program (Kellogg School of Management).

Prof.dr. J.A. Emanuels

De heer Emanuels is sinds 2006 Partner en mede-oprichter bij de Tacstone groep en daarnaast is hij voor 30% hoogleraar Bestuurlijke Informatieverzorging binnen de Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Bovendien is de heer Emanuels lid van het managementteam van de vakgroep Accountancy. In 1986 heeft hij de opleiding Economische Wetenschappen, Studierichting Bedrijfseconomie, afstudeerrichting Bestuurlijke Informatiekunde aan de Rijksuniversiteit Groningen afgerond en heeft daar tevens in 1986 de eerstegraads lerarenbevoegdheid, Economische Wetenschappen behaald, in 1988 de postdoctorale opleiding Accountancy afgerond en is er in 1995 gepromoveerd.

N. Bach Kolling BSc

Mevrouw Bach Kolling studeert Onderwijskunde aan de Universiteit Twente en volgt tevens de lerarenopleiding basisonderwijs aan Hogeschool Saxion. Zij was eerder voorzitter en onderwijscommissaris bij de studievereniging voor Psychologie en Onderwijskunde en student-lid van de opleidingscommissie. Mevrouw Bach Kolling heeft ruime ervaring in het toetsen van opleidingen en instellingen als student-lid van panels van de NVAO.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door Ed Lansink, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en Astrid Koster, onderwijskundige Edukos Advies, extern secretaris.

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing realisatie voorwaarden nieuwe opleiding wo-master IT Audit, Compliance & Advisory van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 005259